

สรุปการวิจัยและขอเสนอแนะ

จากการศึกษากฎหมาย เกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ซึ่งได้เสนอมาตั้งแต่คนนั้น จะเห็นได้ว่าในปัจจุบันนี้ เรามีกฎหมายข้าราชการพลเรือนที่กำหนดหลักการค่อนข้างเหมาะสมกับกาลสมัยแล้ว กล่าวคือ กำหนดให้มีการร้องทุกข์ได้เมื่อข้าราชการพลเรือนผู้ใดรู้สึกว่าได้รับการปฏิบัติของตนโดยไม่ถูกต้อง หรือไม่ปฏิบัติของตนให้ถูกต้องตามกฎหมายระเบียบข้าราชการพลเรือน ซึ่งการกระทำนั้นต้องเป็นการกระทำของผู้บังคับบัญชาซึ่งปฏิบัติตน และตามกฎหมายข้าราชการพลเรือนก็ได้อำนาจให้ข้าราชการผู้ถูกลงโทษทางวินัย หรือถูกให้ออกจากราชการในกรณีต่าง ๆ ให้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวได้ เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือขึ้นไปได้พิจารณา ในกรณีที่เป็นการลงโทษในการกระทำผิดวินัยที่ไม่ร้ายแรง แต่หากเป็นกรณีที่เป็นการกระทำผิดวินัยที่ร้ายแรงอันจะต้องถูกลงโทษถึงออกจากราชการ หรือในกรณีที่ถูกออกจากราชการในกรณีที่มีโทษเป็นการกระทำผิดวินัย ในกรณีเช่นนี้กฎหมายข้าราชการพลเรือนก็กำหนดให้ ก.พ. (คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน) ซึ่งเป็นองค์กรกลางในการบริหารงานบุคคล เป็นผู้พิจารณา

การกำหนดเรื่องการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ขึ้นนี้ ก็เพื่อให้เป็นหลักประกันแก่ข้าราชการว่าจะได้รับการปฏิบัติดูแลอย่างเป็นธรรมในอาชีพรับราชการ ขอเพียงแต่ให้ขยันหมั่นเพียรตั้งใจทำงานด้วยความสุจริต เท่านั้น ก็สามารถอยู่ในอาชีพนี้ไปจนครบเกษียณอายุ และก็จะได้รับบำเหน็จบำนาญเป็นค่าตอบแทน เป็นค่าเชิดชูเกียรติยศ นอกเหนือจากเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เพื่อให้เป็นค่าดำรงชีพอยู่ต่อไปได้อย่างดีตลอดไป

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้กฎหมายจะกำหนดหลักการที่ดีในเรื่องการอุทธรณ์และการร้องทุกข์ไว้อย่างไรก็ตาม แต่หากการปฏิบัติหรือให้หลักการนั้นบรรลุผลไม่สามารถ

เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และให้ความเป็นธรรมอย่างแท้จริงแล้ว หลักการในการให้
หลักประกันดังกล่าว ก็คงจะไร้อรรถ ซึ่งอาจวิเคราะห์สรุปได้ดังนี้

๑. การขาดคนกลางในการให้ความเป็นธรรมในการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์

ทั้งที่กล่าวมาแล้วว่า เมื่อข้าราชการพลเรือนสามัญใดเห็นว่า ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจปฏิบัติต่อตนโดยไม่ถูกต้อง หรือไม่ปฏิบัติต่อตนให้ถูกต้องตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน และเป็นกรณีที่ไม่มีสิทธิอุทธรณ์ ผู้นั้นอาจร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชาได้ และผู้บังคับบัญชาในที่นี้ก็หมายถึงผู้บังคับบัญชาเหนือตนขึ้นไปชั้นหนึ่งก่อน และเมื่อไม่เป็นที่พอใจจึงไปร้องทุกข์ต่อผู้บังคับบัญชารับรองอีก อธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดกระทรวง หรือรัฐมนตรี เจ้าสังกัดแล้วแต่กรณี และในการพิจารณา เมื่อผู้บังคับบัญชาพิจารณาเห็นเป็นประการใดก็ย่อมยุติเพียงนั้น

จึงเห็นได้ว่าการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์นี้ เนื่องจากบทบัญญัติของกฎหมายก็กำหนดไว้เพียงกว้าง ๆ ว่า ในเรื่องทุกข์ใดเมื่อผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจต่อตนไม่ถูกต้อง หรือไม่ปฏิบัติต่อตนให้ถูกต้องตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน แต่อย่างไรเป็นการใช้อำนาจไม่ถูกต้องหรือปฏิบัติไม่ถูกต้องก็มีบัญญัติไว้ ฉะนั้น จึงขึ้นอยู่กับดุลพินิจของผู้บังคับบัญชาเท่านั้น เป็นผู้พิจารณาชี้ขาด การให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นบุคคลเดียว เป็นผู้พิจารณาชี้ขาดนั้น ถึงแม้จะกระทำเป็น ๒ ขั้นตอนก็ยังเป็นดุลพินิจของบุคคลคนเดียวอยู่ดี เมื่อมองในแง่หนึ่ง การให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งยอมต่อ เป็นผู้อยู่ในกระทรวง ทบวง กรม เดียวกันเป็นผู้ชี้ขาดนี้ ก็เป็นสิ่งที่ดี เพราะบุคคลเหล่านั้นยอมรับระบบขั้นตอนข้อดีข้อเสียอย่างละเอียดในเรื่องราวเหล่านั้น และเป็นบุคคลในสังกัดเดียวกัน ซึ่งก็ย่อมเสมือนเป็นครอบครัวเดียวกัน การที่ให้เรื่องบาดหมางยุติลงภายในขอบเขตของคนในกลุ่มเดียวกันนั้น ย่อมเป็นสิ่งที่ดี กล่าวคือ ย่อมไม่สร้างความรู้สึกที่ไม่ดีให้แก่คนภายนอก แต่ในขณะเดียวกันการที่ข้าราชการผู้ร้องทุกข์นั้นจะได้รับความเป็นธรรมเพียงใดก็ยังเป็นที่น่าคลางแคลงใจ เพราะผู้บังคับบัญชาผู้พิจารณาก็ยอมเป็นผู้บังคับบัญชาของผู้เป็นเหตุให้เกิดเรื่องราวร้องทุกข์อยู่ด้วย ทั้งนี้ความเป็นไปก็ที่ผู้บังคับ

บัญญัติพิจารณา เรื่องราวร้องทุกข์อาจล่าเยี่ยง เขาข้างผู้ เป็นเหตุให้เกิดเรื่องร้องทุกข์
 ก็ยอมมิได้ ฉะนั้นแล้วความเป็นธรรมที่ผู้ร้องทุกข์จะได้รับก็ยอมน้อยลง เมื่อพิจารณา
 ประกอบกับสภาพทั่วไปของบุคคลที่อา ร้องทุกข์ขึ้นมา นั้น ก็แสดงอยู่แล้วว่าสภาพจิตใจ
 เขาได้รับการบีบคั้นกระทบกระเทือน การที่ร้องทุกข์ขึ้นมา ก็เพื่อมุ่งหวังความเป็นธรรม
 แต่เมื่อเขาคิดแล้วว่าหากร้องทุกข์ขึ้นมา ก็ได้รับการพิจารณาจากผู้ซึ่ง เป็นพวกพ้องของ
 ผู้เป็นเหตุให้ร้องทุกข์ หรือคิดว่าเขาอาจได้รับความไม่เป็นธรรม หรืออาจถูกกลั่นแกล้ง
 ได้ เขาก็ยอมไม่กล้าที่จะร้องทุกข์ และในขณะเดียวกัน เขาก็ยอม เก็บความเจ็บแค้นไว้
 พร้อมกับเกิดความไม่มั่นใจในอาชีพราชการ ทำให้เสียขวัญ ซากกำลังใจในการทำงาน
 ต่อไป

ฉะนั้น จึงขอ เสนอแนะให้้องค์กรกลาง เข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณา เรื่อง
 รว ร้องทุกข์นั้นด้วย โดยองค์กรกลางที่ไม่ควรมีส่วนในสายงานบังคับบัญชา เกี่ยวข้อง
 กับคุณวุฒิที่ร้องทุกข์ กล่าวคือ ควร เป็นบุคคลภายนอก ซึ่ง เข้าไปทำหน้าที่คนกลาง เพื่อ
 ให้เกิดหลักประกันแก่ผู้ร้องทุกข์ โดยเข้าไปร่วมพิจารณากับผู้บังคับบัญชากังกล่าว
 ข้างต้น เพื่อให้การดำเนินการเพื่อความยุติธรรม เป็นไปด้วยดียิ่งขึ้น ซึ่ง
 บุคคลภายนอกซึ่ง เข้าไปทำหน้าที่คนกลางในเรื่องนี้ นอกจากต้อง เป็นคนมาจากองค์กร
 กลางแล้ว คุณสมบัติของบุคคลซึ่งจะมารับหน้าที่นี้ ควร เป็นผู้รู้ กฎเกณฑ์ระเบียบราชการ
 ต่าง ๆ และหลักการบริหารพอสมควร ตลอดจนเข้าใจในระบบงานในหน่วยงานนั้น ๆ
 พอสมควร ด้วย ทั้งนี้ เพื่อความสมบูรณ์ในการใช้ดุลพินิจด้วย

๒. การขาดคนกลางให้ความ เป็นธรรมในเรื่องการ สอบสวนทางวินัย

เมื่อมีกรณีกล่าวหาว่าข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง
 ก็จะต้องมีการตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวนโดยไม่ชักช้า ซึ่งหลักเกณฑ์และวิธีการ
 ที่เกี่ยวกับการพิจารณาสอบสวน เพื่อให้ได้ความจริงและยุติธรรม ให้เป็นไปตามกฎ ก.พ.

ซึ่งได้กำหนดไว้ว่าการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้แต่งตั้งจากราชการที่เห็นสมควร โดยแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการไม่น้อยกว่า ๓ คน และประธานกรรมการต้องดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่า หรือดำรงตำแหน่งในระดับไม่ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา ซึ่งผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนก็มักแต่งตั้งข้าราชการซึ่งสังกัดกระทรวงทบวงกรม เดียวกับผู้ถูกลงโทษเป็นกรรมการสอบสวนทางวินัย ซึ่งมีผลก็คือ ใ้คนเป็นคณะกรรมการสอบสวน ซึ่งรู้อะไรต่าง ๆ ในสารบบงานของคนเป็นอย่างดี ย่อมเข้าใจได้ถึงความจริงว่าเป็นอย่างไร ๆ ตลอดจนเหตุสุดวิสัยของลักษณะงานของผู้ถูกกล่าวหาเป็นอย่างดี และย่อมรู้อถึงสภาพจิตใจในการปฏิบัติงานขณะดำรงตำแหน่งทำนองเดียวกับผู้ถูกกล่าวหา จึงย่อมเข้าใจความผิดของเขาคือ และการแต่งตั้งคณะกรรมการจากผู้อยู่ในสังกัดเดียวกัน เช่นนี้ย่อมใ้คนซึ่งอยู่ใกล้ชิดกับเหตุการณ์ และมองข้อเท็จจริงใ้ได้อย่างดี แต่ในทางตรงกันข้าม การใ้คณะกรรมการสอบสวนซึ่งมาจากราชการในสังกัดเดียวกัน เช่นนี้ อาจทำให้ผู้ถูกกล่าวหาใ้รับผลร้ายคือ ผู้ถูกกล่าวหาอาจใ้รับการกลั่นแกล้งจากสาเหตุความไม่ชอบกันเป็นส่วนตัว ซึ่งผู้ถูกกล่าวหาใ้มีโอกาสคัดค้านกรรมการสอบสวนได้ เช่นอ้างว่ากรรมการสอบสวน เป็นใ้ที่รูเห็นเหตุการณ์ในใ้ที่สอบสวน เป็นใ้มีประโยชน์ใ้เสีย หรือมีสาเหตุโกรธเคืองกับตน หรือ เป็นญาติของใ้คนนี้เป็นคน แต่ใ้ก็อาจเป็นไปใ้ที่ผู้ถูกกล่าวหาใ้รับกลั่นแกล้งจากใ้มีบังคับบัญชาชั้นเหนือ ๆ ขึ้นไปผ่านทางคณะกรรมการสอบสวน โดยใ้ที่ผู้ถูกกล่าวหาเองก็ไม่มีสาเหตุใ้จะคัดค้านคณะกรรมการสอบสวนนั้น ๆ ได้ หรือแม้คัดค้านใ้ก็จะมีคณะใ้ใหม่ซึ่งมีเจตนาารมณ์ทำนองนั้นใ้ ได้ ถึงแม้ว่าใ้ที่สุดแห่งการสอบสวนพิจารณา เมื่อใ้บังคับบัญชาใ้มีอำนาจใ้สั่งลงโทษเป็นใ้การใ้แล้ว กฎหมายข้าราชการพลเรือนใ้ให้สิทธิแกผู้ถูกลงโทษใ้จะอุทธรณ์ใ้คำสั่งใ้กล่าวได้ ซึ่งใ้ในกรใ้ที่ผู้ถูกลงโทษใ้ถึงออกจากราชการใ้ให้อุทธรณ์ต่อ ก.พ. ซึ่งเป็นองค์กรกลางบริหารงานบุคคล ซึ่ง เป็นบุคคลภายนอกใ้ให้เข้ามาใ้มีส่วนพิจารณาใ้ให้ความเป็นธรรมใ้ก็ตาม แต่การพิจารณาของ ก.พ. ก็ต้องพิจารณาโดยอาศัยสำนวนการสอบสวนทางวินัย ซึ่งคณะกรรมการสอบสวนใ้ทำใ้แล้วนั้นเอง แม้ ก.พ. จะเห็นเป็นการสมควรใ้จะใ้ให้สอบสวนใ้เพิ่มเติม

หรือสอบสวนใหม่ได้ก็ตาม ๑ แต่กว่าจะมาถึงขั้นนี้ ก็ทั้งช่วงเวลานับแต่เกิดเหตุมานาน การสืบสวนก็ย่อมทำได้ยาก พยานต่าง ๆ ก็กระจัดกระจายย้ายที่อยู่ไปบ้าง อาจตายไปบ้างก็มี

ในทางตรงกันข้าม คณะกรรมการสอบสวนซึ่งแต่งตั้งจากกระทรวง ทบวง กรมเดียวกับผู้ถูกกล่าวหา ก็อาจเล่นพรรคเล่นพวกกับผู้ถูกกล่าวหาได้ ถึงแม้จะกำหนดคุณสมบัติของประธานคณะกรรมการสอบสวนว่าต้อง เป็นผู้อยู่ในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหาก็ตาม ก็ไม่มีหลักประกันอันใดว่าจะไม่มีการนำระบบอุปถัมภ์เข้ามาใช้ โดยเฉพาะในกรณีที่ข้าราชการผู้ถูกกล่าวหา เป็นข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งในระดับสูง ความเกรงอกเกรงใจก็ย่อมมีอยู่ เป็นธรรมดา และในกรณีเช่นนี้ก็คงไม่มีผู้ถูกกล่าวหา คนใดมาคัดค้านคณะกรรมการสอบสวน และการที่ขบวนการสอบสวนทางวินัยล้มเหลว ตั้งแต่ชั้นคณะกรรมการสอบสวน เช่นนี้ ก็มีผล เหมือนกับการทำลายพยานหลักฐานทั้งหมด ซึ่ง เป็นการให้ผลในทางตรงข้ามกับ เมื่อผู้ถูกกล่าวหาได้รับการกลั่นแกล้งจากคณะกรรมการสอบสวน ซึ่งแม้ว่าตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ จะกำหนดให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจไต่ถามสอบสวน เจ้าสังกัด ปลัดกระทรวง หรืออธิบดีผู้บังคับบัญชาแล้วแต่กรณีทำการแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นสอบสวนใหม่ได้ ๒ หรือ ก.พ. เห็นเป็นการสมควรจะสอบสวนเพิ่มเติม หรือสอบสวนใหม่ได้ก็ตาม กรณีก็มักจะเน้นหนักจากเมื่อเกิดเหตุ ซึ่งก็ทำให้การหาความจริง เป็นไปได้ยาก ซึ่งในกรณีเหล่านี้ก็จะทำให้ข้าราชการซึ่งกระทำผิดสามารถอยู่ในราชการได้ อันเป็นการทำให้รัฐต้องเสียประโยชน์

๑ มาตรา ๘๓, พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘

๒ มาตรา ๘๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘

ในการอุทธรณ์นั้น ปัญหาส่วนใหญ่ที่ถูกลงโทษถึงออกจากราชการอ้างกันมาคือว่า คนไม่ได้รับความเป็นธรรมจากคณะกรรมการสอบสวน หรือคณะกรรมการสอบสวนปฏิบัติต่อคนโดยไม่ชอบ ดังได้กล่าวไว้แล้วในข้อ ๔ นั้น ทั้งนี้ เพื่อให้หลักประกันแก่ข้าราชการในข้อที่ว่า เมื่อเกิดการถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ซึ่งคนอาจถูกลงโทษถึงออกจากราชการนั้น คนจะได้รับการสอบสวนจนได้ความจริงอย่างแท้จริง และด้วยความยุติธรรมให้สมกับคำกล่าวที่ว่าอาชีพรับราชการ เป็นอาชีพที่มั่นคงให้ตั้งใจรับราชการไปโดยสุจริตแล้วจะไม่มีวันถูกออกจากราชการ ผู้เขียนจึงเห็นควรเสนอแนะให้มืองค์กรที่เป็นกลาง เขาร่วมทำการสอบสวนกับคณะกรรมการสอบสวนซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากผู้มีอำนาจดังกล่าว ในมาตรา ๔๖, ๔๖ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ กล่าวคือ เมื่อมีการกล่าวหาว่าข้าราชการกระทำผิดวินัย และมีการตั้งคณะกรรมการสอบสวนขึ้นแล้ว ก็ให้แจ้งมายังองค์กรกลางนี้ เพื่อให้จัดส่งเจ้าหน้าที่ไปเป็นกรรมการสอบสวนร่วมด้วย ซึ่งจะให้ผลในค่านับเป็นหลักประกันแก่ข้าราชการ ซึ่งไม่มีพวกพ้องว่าคนจะได้รับความยุติธรรม และให้ผลในค่านับรัฐว่า ผู้กระทำผิดจะถูกลงโทษ และบุคลากรซึ่งไปจากองค์กรกลางนี้ ควรเป็นผู้อยู่ในกฎเกณฑ์ระดับโทษ ระเบียบต่าง ๆ ในเรื่องเกี่ยวกับการลงโทษทางวินัยและการสอบสวน หรือขบวนการในการดำเนินการทางวินัยแล้ว ผู้นั้นยังควรมีความรู้ในเรื่องหลักการบริหารงานบุคคลพอสมควร เพราะการที่จะลงโทษหรือดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการผู้ใดนั้น ย่อมมีผลในค่านับการบริหารงานบุคคลในเรื่องขวัญ กำลังใจของข้าราชการอื่นด้วย นอกเหนือจากในเรื่องของความยุติธรรม ซึ่งมุ่งต่อข้าราชการที่ถูกลงโทษนั่นเองแล้ว เพื่อให้เกิดผลดีในแง่ที่ว่า ส่วนงานการสอบสวนนั้นได้ทำการสอบโดยถูกต้องตามหลักเกณฑ์ระเบียบ และได้รับการพิจารณาเกี่ยวกับโทษด้วยความเป็นธรรมตามมาตรฐานระดับโทษ และถูกต้องตามหลักการบริหารงานบุคคลด้วย

๓. อำนาจการพิจารณาอุทธรณ์

ตามที่ได้อ้างมาไว้ในข้อ ๔.๕ ที่ว่า ในการพิจารณาเรื่องราวอุทธรณ์เมื่อ ก.พ. ได้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว ให้รายงานนายกรัฐมนตรีนคร เพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป

ในกรณีที่นายกรัฐมนตรีนไม่เห็นด้วยกับมติของ ก.พ. และ ก.พ. พิจารณาความเห็นของ นายกรัฐมนตรีแล้วยังยืนยันมติเดิม ให้ ก.พ. รายงานต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา วินิจฉัยนั้น นอกจากจะเป็นการลดอำนาจขององค์กรกลางบริหารงานบุคคลแล้ว ยังนำ เป็นการเข้าซ้อนในการใช้อำนาจของนายกรัฐมนตรี ทั้งเป็นการทำงานซ้ำซ้อนโดยไม่ จำเป็นของฝ่ายบริหารสูงสุดของประเทศ ทั้งนี้ เพราะการวินิจฉัยเรื่องราวดังกล่าว กฎหมายพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ได้กำหนดให้ผูกลงโทษ ซึ่ง เห็นว่าคนไม่ได้รับความ เป็นธรรม มีสิทธิที่จะฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ อยู่แล้ว และเนื่องจากในการบริหารงานบุคคล แกนกลางที่จะให้หลักประกันความ มั่นคงแก่ข้าราชการนั้นมีนายกรัฐมนตรีนเป็นประธานฯ จึงยอมไม่ว่าจะมีปัญหาใน ข้อกฎหมายว่าเป็นการ เสนอให้นายกรัฐมนตรีสั่งการโดยไม่ให้มีโอกาสใช้ดุลพินิจ แต่อย่างใด

นอกจากนี้ การให้คณะรัฐมนตรีซึ่งเป็นองค์กรทางการเมืองมาใช้อำนาจ ในเรื่องการพิจารณาอุทธรณ์ควย จะเป็นการสมควรหรือไม่นั้น เรื่องนี้ควรแยก พิจารณาได้ ๒ ประเด็นคือ

ประเด็นที่ ๑ หากเป็นเรื่อง "นโยบาย" ของรัฐบาล ของประเทศ ก็ควร ให้คณะรัฐมนตรี เข้ามามีส่วนสำคัญในการกำหนดพิจารณาได้

ประเด็นที่ ๒ หากเป็นเรื่องที่มีลักษณะเป็น "งานประจำ" ดังนี้ การให้ คณะรัฐมนตรี เข้ามามีอำนาจนี้ ก็มีข้อควรคิดว่า กลไก เกี่ยวกับ วิธีพิจารณา ของ คณะรัฐมนตรีมีอยู่อย่างไร เพื่อมิให้มีการใช้เหตุผลทางการเมืองมาวินิจฉัยในเรื่อง เหล่านี้ ซึ่งจะทำให้ระบบข้าราชการประจำต้องเสียไป หรือแม้แต่จะมีได้ใช้เหตุผล ในทางการเมือง แต่การพิจารณาของคณะรัฐมนตรีซึ่งขาดการกำหนด วิธีพิจารณา ที่แน่นอน ก็อาจทำให้เกิดการบกพรองใ้มาก รวมทั้งอาจเสียมาตรฐานการลงโทษ (ซึ่ง เคยท้าวว่า การกระทำอย่างใดควรได้รับโทษเท่าใด ท่านอง เกี่ยวกับการบรรทัดฐาน ของคำพิพากษาศาลฎีกา)

และหากแม่ ก.พ. ซึ่งเป็นองค์การกลางบริหารงานบุคคลมีขอบปรองอย่างใด หรือมีขอบปรองในคุณสมบัติของบุคคลที่ประกอบกัน เข้าเป็นองค์กรกลาง หรือองค์กรกลาง ยังมีระบบไม่สมบูรณ์อย่างใด ก็น่าจะมีการปรับปรุงองค์กรกลางมากกว่า ฉะนั้น ในกรณี ดังกล่าวนี้จึง เห็นว่าตามบทบัญญัติมาตรา ๑๐๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ พลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งให้นายกรัฐมนตรีสั่งการให้เป็นไปตามมติของ ก.พ. ซึ่งเป็นองค์กรกลาง น่าจะเป็นประโยชน์และช่วยหลักการบริหารงานบุคคลมากกว่า

๔. การ เปิดเผยเรื่องราวเกี่ยวกับการอุทธรณ์ของข้าราชการแก่สาธารณชน

มักปรากฏเป็นขอล่าวอ้างกันอยู่เสมอว่า เหตุที่ถูกออกจากราชการอัน เป็น การถูกลงโทษทางวินัยนั้น เพราะตนถูกผู้บังคับบัญชาลั่นแกล้งบ้าง คนไม่ผิดแต่ถูก นักการ เมืองกลั่นแกล้ง เพราะตนไปขัดผลประโยชน์บ้าง ซึ่งขอล่าวอ้างดังกล่าวนี้ ก็เป็นข้ออ้างของข้าราชการที่ถูกออกจากราชการนั้นเอง ซึ่งบางครั้งอาจปรากฏใน หน้าหนังสือพิมพ์ บางครั้งก็เป็นที่รู้กันโดยทั่ว ๆ ไป เล่าสู่กันฟัง แต่เรื่องราวอัน แท้จริงมีอยู่อย่างไรนั้น ประชาชนและบุคคลผู้ได้รับฟัง เรื่องราวดังกล่าวข้างต้นไม่ใคร่ ให้ความสนใจเป็นการรับฟังความข้างเดียว บางคนก็เกี่ยวข้องกับผูถูกลงโทษก็เจ็บแค้น โกรธแค้น แทนโดยมิได้พิจารณาให้ถี่ถ้วน เพราะไม่มีโอกาส ประชาชนก็รู้สึกว่ามีรัฐไม่ให้ความเป็น ธรรมแก่ข้าราชการผู้นั้น ข้าราชการอื่น ๆ ก็เสียขวัญด้วย และในบางครั้งบางเรื่อง เมื่อมีกรณีกระทำผิดถูกกล่าวหาแล้วถูกสอบสวน ก็มี การเสนอ เรื่องสู่ประชาชน แต่ต่อมาเมื่อถึงตอนลงโทษกลับไม่มีการ เสนอข่าวสู่ประชาชน ข้าราชการอื่น ๆ ก็ไม่รู้อีก เกิดเสียงครหาอีกว่า ข้าราชการทำผิดแล้วก็ไม่ลงโทษอีก เป็นต้น

ฉะนั้น จึงเห็นควร เสนอแนะให้มีการ เปิดเผยบันทึกมติของ ก.พ.ในลักษณะ เดียวกับคำพิพากษาศาลฎีกา เพื่อให้ เป็นที่รู้ทั่วไปซึ่งมีข้อพิจารณาได้ ๒ ด้านคือ ในด้าน สังคมของผูถูกลงโทษนั้น ย่อมมีผลให้บุคคลนั้นและครอบครัวได้รับความอับอาย และอาจ ถูกสังคมนรัง เกียจ แต่ในอีกด้านหนึ่งก็เป็นผลดีในข้อที่ว่า เป็นการแก้ปัญหาข้างต้น และ

ทำให้ประชาชนรู้ว่า เมื่อข้าราชการทำผิดแล้วยอมอุทธรณ์โทษ หรือทราบดีว่า เหตุที่เขาถูกลงโทษนั้นมี เหตุผลที่แท้จริงตามสำนวนการสอบสวนที่เป็นธรรมแล้วนั้น เพราะเหตุใด ทำให้ประชาชนเลื่อมใสระบบราชการ และทำให้เกิดขวัญแก่ข้าราชการว่า ผู้เป็นข้าราชการทุกคนจะได้รับการปฏิบัติจากรัฐในการรับราชการด้วยความ เป็นธรรมเสมอกัน และยังเป็น การช่วยให้ข้าราชการผู้อื่นที่ยังมิได้กระทำความผิด ได้รู้ เรื่องการกระทำผิดวินัย มากขึ้นว่าการกระทำอย่างใดจะถูกลงโทษอย่างไร

และเพื่อ เป็นแนวทางของการพิจารณาของศาลปกครอง ในการวินิจฉัย เรื่องราวที่ผู้ถูกลงโทษเห็นว่าตนไม่ได้รับความ เป็นธรรม และไปฟ้องร้อง ๑ ไว้ต่อไป ในอนาคตด้วย เพราะการ เปิดแผนนั้น เป็นการบังคับภายในตัวว่าคำวินิจฉัยจะต้องมี การกำหนด ประเด็นที่แน่ชัด และมีการให้เหตุผลในประเด็นต่าง ๆ ซึ่งจะ ทำให้หลักการ บริหารพัฒนาไปได้

ศูนย์วิทยุทรัพยากร

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘, มาตรา ๑๐๗
บัญญัติว่า "เมื่อผู้บังคับบัญชาหรือ ก.พ. ได้วินิจฉัยอุทธรณ์... ผู้ถูกลงโทษเห็นว่าตน
ไม่ได้รับความ เป็นธรรม ย่อมมีสิทธิที่จะฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ภายในหนึ่ง เดือน
นับแต่วันที่ได้รับทราบคำวินิจฉัยอุทธรณ์นั้น"